

České obchody s oblečením atakovány dopisem žádajícím zlidštění podmínek panujících při výrobě našich vánočních dárků

Praha, 11. 1. 2010 – Kde lze koupit oblečení, které má poctivý původ? – To začala pro české spotřebitele zjišťovat celoevropská kampaň Nakupuji fér! otevřeným dopisem oděvním řetězcům. Dopisem odeslaným 12. ledna se ptá, jak konkrétně řetězce svým zákazníkům zaručují přijatelný původ svého zboží. Mnohé z nich totiž zadávají výrobu asijským továrnám, které přístupem ke svým pracovníkům ničí jejich zdraví, neplatí jim zákonnou mzdu, kradou jim sociální pojištění a nemocné či těhotné okamžitě propouští.

Spolu s kosmetikou a knihami bylo oblečení nejčastějším dárkem, který Češi našli pod vánočními stromečky. Třetina oblečení je přitom do České republiky dovážena z Číny, další téměř polovina z jiných rozvojových zemí. Češi kupují okolo 15 kg oděvů ročně, největšími konzumenty v Evropě jsou ale Němci s 20 kilogramy každý rok. Aby obchody mohly rychle obměňovat svoji nabídku a lákat tak zákazníky k dalším a dalším nákupům, vyvíjí na dodavatele tlak v termínech i v cenách. Továrny tedy nutí své zaměstnance pracovat dlouhé přesčasy, za které jim nic nezaplatí.

„Pracuji často i 14 hodin denně – k přesčasům jsem nucena pod pohrůzkou vyhazovu. Můj měsíční plat je 1480 taka (zhruba 450 Kč), což stačí akorát na nájem a trochu potravin – zbytek nezbytný pro užití rodiny musí vydělat moje třináctiletá dcera,“ říká Neena, šestadvacetiletá zaměstnankyně bangladéšské továrny The Big Boss Company dodávající například pro značky Next či Gap.

Na prodeji oděvů se v České republice podílejí nejvíce západní řetězce jako H&M, C&A či Zara, následované asijskými „bezejmennými“ stánkaři. Michaela Rychtecká ze Společnosti pro Fair Trade, která v létě 2009 podnikla cestu do indických a bangladéšských továren, k tomu dodává, že vzkazem asijských dělníků pro evropské spotřebitele, když mají možnost se vyjádřit, je: „Zajímejte se! Zákazníci jsou to jedině, co prodejce zajímá, ne zaměstnanci továren. Změna proto musí vyjít od vás!“

Otevřeným dopisem rozeslaným velkým řetězcům prodávajícím oděvy se kampaň Nakupuji fér! prodejci oděvů za jejich zákazníky ptá, zda a jak:

1. kontrolují dodržování pracovních a lidskoprávních standardů v továrnách, kam zadávají své zboží k výrobě,
2. informují zákazníky o původu svých jednotlivých výrobků,
3. nabízejí ve svých prodejnách oděvy s certifikací etického způsobu výroby (např. Fair Wear, fair trade),
4. lze v jejich obchodech zboží Fair Wear, fair trade, ale i Bio a jinak certifikované oděvy snadno najít (například ve zvláštním oddělení) a zda personál umí o těchto typech oděvů podat zákazníkům informace.

Firmy, které vyrábějí oděvy v České republice za mnohem lidštějších podmínek, přitom nejsou neznámé: outdoorová UAX či Rejoice¹ nebo skateshop Morango mají své zboží velmi kvalitní i cenově dostupné. Právě takoví výrobci jsou pro kampaň Nakupuji fér! vzorem, příkladem dobré praxe, kterým chtějí inspirovat i další výrobce a prodejce.

Kontakt pro média:

Marek Král
Manažer PR
Společnost pro Fair Trade
+420 776 22 66 91
marek.kral@fairtrade.cz
www.nakupujifer.cz
www.fairtrade.cz

¹ ti vyrábí v ČR zhruba 80 % svého zboží

Kampaň Nakupuji fér!

Kampaň Nakupuji fér! Společnosti pro Fair Trade je součástí celoevropské kampaně I shop fair, jejímž cílem je přimět prodejce oděvů, aby podnikli konkrétní kroky ke zlepšení špatných pracovních podmínek v asijských továrnách na oděvy. Součástí kampaně je informování široké veřejnosti o špatné situaci dělníků v továrnách na oděvy a podpora těch výrobců oděvů, kteří přistupují k výrobě svého zboží odpovědněji.

www.nakupujifer.cz

www.ishopfair.net

Společnost pro Fair Trade

je nevládní nezisková organizace, která se zabývá podporou a propagací spravedlivého obchodu neboli fair trade jako účinného nástroje k prosazování udržitelného rozvoje v zemích globálního Jihu. Zasaduje se o šíření odpovědného přístupu ke spotřebě a nabízí programy globálního rozvojového vzdělávání.

Pod názvem NaZemi provozuje síť obchodů a prodejních míst produktů fair trade. Zisk z prodeje plyne na propagaci fair trade v České republice.

www.fairtrade.cz

www.svetvnakupnimkosiku.cz